

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier

Ämnesområde

Nationalräkenskaper

Statistikområde

Nationalräkenskaper

Produktkod

NR0111

Referenstid

2022 månad, kvartal, år

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Johan Norberg
E-post	johan.norberg@scb.se
Telefon	010 - 479 67 65

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	5
2.4	Insamlingsförfarande.....	5
2.4.1	Datainsamling	5
2.4.2	Mätning.....	6
2.4.3	Bortfallsuppföljning	6
2.5	Bearbetningar.....	6
2.6	Granskning.....	7
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	7
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade värden.....	7
2.6.3	Granskning av makrodata	8
2.6.4	Granskning av redovisning	8
2.7	Skattningsförfarande	8
2.7.1	Principer och antaganden	8
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	9
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	9
2.7.4	Röjandekontroll	9
3	Genomförande	9
3.1	Kvantitativ information	9
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	9

1 Statistikens sammanhang

Ett av kraven i Rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk, fortsättningsvis benämnt *Direktivet*), som statistiken grundar sig på, är att uppgifterna ska redovisas på en gemensam plats trots att det kan vara flera myndigheter inblandade i sammanställningen av uppgifter. I Sverige har SCB samordningsansvaret och alla uppgifter publiceras på SCB:s webbplats (<http://www.scb.se/nr0111>).

Utgångsläget i *Direktivet* är att de offentliga enheterna själva redovisar det ekonomiska läget. På så sätt är *Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier* ett komplement till annan ekonomisk statistik snarare än en del av nationalräkenskaperna.

Uppgifterna har till viss del koppling till den internationella rapporteringen för *Offentliga förvaltningens sparande och bruttoskuld* enligt EU:s konvergenskriterier som benämns *Excessive Deficit Procedure* internationellt och som rapporteras till EU-kommissionen två gånger per år (<http://www.scb.se/nr0108>).

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den undersökning som resulterar i statistik om *Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier*. Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på <http://www.scb.se/nr0111>, under rubriken *Dokumentation*.

Undersökningen har tagits fram under coronapandemin utan att statistikens framställning har påverkats. Månads- och kvartalsuppgifter baseras på väl inarbetad statistik som inte har påverkats av pandemin, utan följer den vanliga ekonomiska rapporteringen för offentliga enheter. Inte heller årsstatistiken har påverkats eftersom SCB:s ordinarie verksamhet inom nationalräkenskaperna har fortgått utan avbrott eller störningar till följd av pandemin.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Offentliga förvaltningens budgetuppgifter visar de offentliga delsektorerna ekonomiska resultat på en övergripande nivå. För staten och sociala trygghetsfonder månadsvis, och för kommuner och regioner kvartalsvis.

De tilläggsuppgifter som redovisas årligen ger en bild av den offentliga förvaltningens ansvarsförbindelser och potentiell påverkan på offentliga finanser. Detta ligger i linje med att de offentliga

finanserna ska vara transparenta och eventuella kommande åtaganden ska synliggöras.

2.2 Ramförfarande

Rampopulationen är avgränsad enligt definitionerna av offentlig förvaltning och offentligt ägda företag i nationalräkenskaperna som följer regelverket *Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet* (ENS 2010) enligt EU-förordning 549/2013.

Insamling av budgetuppgifter baseras i sin helhet på samma ram som nationalräkenskaperna vid samma givna tidpunkt. *Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier* skapar ingen egen unik ram utan är på så sätt sammankopplad med nationalräkenskaperna vilket även är syftet enligt *Direktivet*.

För årsuppgifter där rampopulationen avser offentligt ägda företag baseras ramförfarandet på ägarkategori och sektorklassificering i *SCB:s Företagsregister* och är knuten till statistik rörande offentligt ägda bolag.

Rampopulationen för budgetuppgifter bestäms av SCB enligt ovanstående kriterier och kommuniceras därefter till Ekonomistyrningsverket avseende den statliga delsektorn. Löpande avstämningar av populationen sker mellan myndigheterna.

Vad beträffar kommunal förvaltning och sociala trygghetsfonder sker avstämningar inom SCB enligt gällande rutiner för att motsvara rampopulation enligt definitionerna i nationalräkenskaperna.

Rampopulationen för årsuppgifter följer samma princip som för budgetuppgifter rörande offentliga enheter. För offentligt ägda företag baseras populationsavgränsningen från *SCB:s Företagsregister* samt ett SCB-internt bearbetat register över offentligt äga företag. SCB bestämmer, och följer upp, rampopulationen och informerar även de andra involverade myndigheterna.

Uppgifterna har således en tydlig avgränsning av dels offentliga enheter (offentlig förvaltning) och dels offentligt ägda bolag. Avgränsning sker enligt de definitioner som gäller för nationalräkenskaperna. Klassificeringsarbete avseende detta genomförs årligen.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Inget urval görs.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Endast uppgifter från de befolkningsmässigt 84 största kommunerna, mätt som ett medelvärde över de senast 5 åren, samlas in. Inga regioner utesluts från insamlingen.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Insamling av uppgifter sker genom direkt insamling av uppgifter från aktuella undersökningsobjekt där en del sker genom direktinsamling medan andra via andra statistikprodukter och undersökningar.

Insamling av *budgetuppgifter för statlig förvaltning* sker genom en leverans av sammanställda uppgifter från *Ekonomistyrningsverket* (ESV). Leveransen sker elektroniskt via en FTP-server på SCB och leveransfilen är en standardiserad kalkylbladsfil. Uppställningen av uppgifter följer helt och hållet utseendet i de tabeller som slutligen publiceras. Uppgifterna publiceras även av ESV själva förutom några få kompletteringar beträffande så kallade "*övriga statliga enheter*" som inte är förvaltningsorgan/myndigheter.

Insamling av *uppgifter för sociala trygghetsfonder* sker dels genom samma insamling som för staten, vilket avser uppgifter för Pensionsmyndigheten, och dels genom direktinsamling från AP-fonderna. Uppgifterna lämnas på samma sätt som för staten, dvs. via en standardiserad kalkylbladsfil och uppgifterna levereras in till SCB elektroniskt via en FTP-server.

Insamling av uppgifter för *kvartalsutfall för kommunal förvaltning* sker inom det ordinarie arbetet med kvartalsvisa nationalräkenskaper.

Offentliga förvaltningens utgivna garantier samlas in via en annan undersökning inom nationalräkenskaperna som går under namnet *Offentliga förvaltningens sparande och bruttoskuld enligt EU:s konvergenskriterier*.

Insamling av uppgifter om *obetalda/nöd-lidande lån*, sker för *statlig förvaltning* genom ett samarbete med ESV, men kompletteras till viss del med officiella uppgifter från årsredovisningar. För kommunal förvaltning samlas uppgifter om *obetalda/nöd-lidande lån* in via undersökningen *kommuner och regioners tillgångar och skulder* vilken också är en källa för *Finansräkenskaperna* på SCB.

Offentliga bolags skulder samt uppgifter om *ägandet av den offentliga förvaltningens bolag* hämtas från den SCB-interna databasen *Kommunagda* och det SCB-interna registret *Bestand aktuellt*, och därefter skapas en bearbetad variant för användande inom *Direktivet* och *Excessive Deficit Procedure*. Denna omarbetade variant

sammanställs utifrån andra EU-krav en gång per år. I *Direktivet* anges explicit att uppgifterna ska stämma med dem som finns i detta register. Det bearbetade registret skapas med hjälp av uppgifter från flera andra register och undersökningar såsom *Företagens ekonomi* inklusive *SRU* samt registret *Bestand aktuellt*.

2.4.2 Mätning

Ekonomistyrningsverkets insamling av uppgifter sker primärt via deras normala insamling av ekonomiska uppgifter, vilket sker via så kallade S-koder (statliga inrapporteringskoder) i datasystemet Hermes. Huvuddelen av myndigheterna rapporterar uppgifter så. Några få statliga enheter skickar in uppgifter på annat sätt såsom standardiserade rapporter eller kalkylbladsfiler för att sedan sättas samman tillsammans med de andra insamlade uppgifterna. Efter viss bearbetning skickas uppgifter sammanställda enligt kraven i *Direktivet* till SCB.

För information om mätning i *kvartalsutfall för kommunal förvaltning* se dokumentationen *Statistikens framställning* för den underliggande undersökningen *Kvartalsutfallet för kommuner och regioner*, www.scb.se/oe0111.

För information om mätning *obetalda/nöd-lidande lån i kommunal och regional förvaltning* se dokumentationen *Statistikens framställning* för den underliggande undersökningen *Kommunerna och regionernas finansiella tillgångar och skulder*, www.scb.se/oe0106.

Årliga tabeller avseende *tilläggsinformation om offentligt åtagande, risk och ägande* sker dels genom insamling av information och uppgifter via offentlig redovisning i form av årsredovisningar samt från redan befintligt statistik inom nationalräkenskaperna. Uppgifterna samlas in så som de sedan publiceras enligt *Direktivet*.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Arbete med att förbättra SCB:s Företagsregister med inriktning på de offentligt ägda bolagen pågår som ett kontinuerligt förbättringsarbete. Beträffande de ekonomiska uppgifterna sker bortfallsuppföljning i första hand hos primärstatistiken/källorna.

Eftersom bortfall är ovanligt i det direktinsamlade materialet följs eventuellt bortfall upp löpande i samband med sammanställning av den aktuella delen inom *Direktivet* och åtgärder sätts in. Någon samlad mätning av bortfall sker inte.

2.5 Bearbetningar

På samma sätt som för insamling sker bearbetning i kalkylbladsböcker.

För kommuner och regioner sker bearbetning inom de ordinarie nationalräkenskaperna och anpassas mycket lite till *Direktivet*. Grundbearbetning i nationalräkenskaperna sker inom arbete med det så kallade Kvartalsutfallet, dels för kommuner och dels för regioner.

Avseende årsuppgifter för potentiell påverkan på offentliga finanser sker inte någon omfattande bearbetning utan uppgifter sammanställs utifrån insamlade uppgifter som i stort sett följer den uppställning som sedan redovisas i publiceringen. Det finns inget behov av kodning, imputering, kalibrering eller kompensation för partiellt bortfall. Den bearbetning som sker är raka summeringar samt framtagande av relationsmått såsom i procent av BNP.

2.6 Granskning

Insamling av uppgifter sker dels genom direkt insamling av uppgifter från aktuella undersökningsobjekt och dels via andra statistikprodukter och undersökningar.

Där insamling sker via annan statistikproduktion sker granskning där och leverans till arbetet med *Direktivet* sker på aggregerad nivå där makrogranskning tar vid.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Den direktinsamling som sker för *Direktivet* rör främst månadsinsamling av inkomster och utgifter för AP-fonderna. Den granskning som sker i direkt anslutning till insamling är att alla uppgifter har rapporterats in och att uppgifterna har rätt tecken.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade värden

I den standardiserade beräkningsfilen för AP-fonderna sker flera kontroller såsom rimlighetskontroller, granskning av utvecklingstal och revideringar, kontroll av eventuella ackumulerade värden, korrekt tecken m.m. Vid upptäckta fel återkontaktas alltid uppgiftslämnaren som vid bekräftande av fel skickar en ny rättad siffra.

Eftersom uppgifterna i *Direktivet* ska avse uppgiftslämnarnas redovisning, och inte nationalräkenskapernas bokföring, är det till syvende och sist uppgiftslämnarnas siffra som ska gälla. SCB har dock möjlighet att ifrågasätta och uppmärksamma uppgiftslämnarna på onormala belopp.

Vid eventuell muntlig rättning av uppgiftslämnaren är det beräkningsansvarig på SCB som gör justeringen direkt i kalkylbladsboken. Alla justeringar, både gjord av uppgiftslämnare och ansvarig på SCB dokumenteras i en logg.

2.6.3 Granskning av makrodata

Rimlighetsbedömning för slutresultatet sker tabell för tabell och består av jämförelse över tid samt jämförelser med uppgifter inom närliggande områden såsom redovisade uppgifter hos ESV eller inom *Excessive Deficit Procedure*.

Vid eventuella osäkerheter eller onormala belopp kontaktas ansvarig för primärstatistiken/källan som i sin tur utreder orsakerna.

För sociala trygghetsfonder baseras resultatet på de uppgifter som samlas in direkt från målobjekten. Makrogranskning avser bara en rimlighetskontroll av slutresultatet. Avstämning i efterhand gentemot kvartalsuppgifter samt årsuppgifter sker vid behov.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. Kontroller görs även avseende överensstämmelse där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Det sker även en kontroll av att publicerade data och metadata ser riktiga ut på webbplatsen och i Statistikdatabasen efter publicering.

2.7 Skattningsförfarande

Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier baseras på ett antal olika källor; bearbetade resultat av statistiska undersökningar, uppgifter från statistiska och administrativa register som hålls av olika myndigheter samt även en viss direktinsamling från några av de enheter som utgör observationsobjekt.

2.7.1 Principer och antaganden

Skattningsförfarandet i *Offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier* består i princip av summering av de inhämtade uppgifterna.

I den undersökning som ligger till grund för *Kvartalsutfallet för kommunal förvaltning* förekommer ett visst inslag av modellbaserat skattningsförfarande. Det förekommer också att ESV imputerar värden för enheter som inte rapporterat in sina uppgifter innan man sammanställer till SCB.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

De insamlade resultaten från de olika källorna summeras. Budgetuppgifter för kalenderår räknas fram genom en summering av kvartalsuppgifter.

I en av de underliggande undersökningarna, *Kvartalsutfall för kommuner och landsting* (www.scb.se/oe0111), modellskattas de kommuner där uppgifter inte samlas in. Modellskattningen baseras på årsuppgifter för samtliga kommuner samt kvartalsuppgifter för de 84 största kommunerna sett till invånarantal. För mer information se denna undersöknings dokumentation.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Det finns inga explicita osäkerhetsmått för *statistiken*. De skattningsförfaranden som förekommer i de underliggande källorna utvärderas löpande men inga explicita osäkerhetsmått finns heller där.

2.7.4 Röjandekontroll

Inte aktuellt eftersom uppgifter endast redovisas på aggregerad nivå.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Vid utgången av år 2021 bestod statlig förvaltning av 222 myndigheter och 22 övriga statliga enheter. Sociala trygghetsfonder bestod av Pensionsmyndigheten, fem AP-fonder och en övrig enhet kopplad till sociala trygghetsfonder. Antal kommuner var 290 medan antal övriga kommunala enheter var 440. Antal regioner var 20 medan antal övriga regionenheter var 15 till antalet.

Offentligt ägda företag sammanställs inte förens i slutet av året. Antalet offentligt ägda företag år 2020 som fanns med i underlaget till efterfrågad statistik inom *Direktivet* var totalt 3 281. Men eftersom *Direktivet* innehåller vissa restriktioner om att endast bolag som har uppgifter som överstiger 0,01 procent av BNP ska vara med, ingick inte huvuddelen. Antalet företag som motsvarade definitionen var totalt 383 stycken.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Undersökningen har genomförts enligt plan vilket också årligen utvärderas av Eurostat samtidigt som jämförelser mellan länder genomförs. Utöver det utförs revision vartannat år där Eurostat vid officiella dialogbesök ställer frågor om källor, metoder, problem, redovisning m.m. Eurostat hade vid senaste revisionen, som ägde rum i november 2019, inget att anmärka på.